

[Axel Ivan Pedersen.]

lige skoleformers driftsudgifter, var der måske anledning til at spørge, hvorvidt det fremsatte lovforslag i rimeligt omfang tilgodeser denne udvikling. Jeg tænker i denne forbindelse på, om det i § 2 omtalte faste beløb på 4 000 kr. pr. skole er rimeligt i dag; det er jo dog fastsat for nogle år siden. Når jeg ikke kan give udtryk for min tvivl på anden måde end i spørgeform, skyldes det, at man savner et regnskabsmæssigt grundlag at bedømme spørgsmålet på, og jeg håber, at det i et udvalg vil være muligt at fremskaffe et sådant regnskabsmateriale.

I samme forbindelse kan jeg ikke undlade en enkelt bemærkning om, at der i de tilfælde, hvor private skoler overgår til selvejende institutioner, som hidtil kan ydes statslån til byggeri, forandringer og udvidelser m. v.

Om den rentesats på 4 pct., der er fastsat som norm for renten for de statslån, der ydes, er den rigtige på baggrund af hele den økonomiske situation, skal jeg lade være usagt, men måske skal den også — ja, formentlig også — anskues som et led i en større sammenhæng vedrørende hele tilskudsordningen.

Vi vil fra socialdemokratiets side tilsige en velvillig behandling af lovforslaget, men vi ønsker som allerede antydnet et udvalg nedsat til drøftelse af enkeltheder og til foretagelse af nærmere undersøgelse af visse forhold.

Raunkjær: Det foreliggende lovforslag om statstilskud til private realskoler er fremkommet bl. a. som følge af, at det hidtidige grundlag for beregning af statstilskud er bortfaldet for de private realskoler i København, Frederiksberg og Gentofte. I stedet for at de skal have deres egen ordning, skal de nu have samme vilkår som de private realskoler i det øvrige land, altså et grundtilskud på 4 000 kr. pr. skole plus 85 pct. tilskud til lærerudgifterne, foruden at de kan regne med at få deres tilskud beregnet på grundlag af københavnerlønninger. I lovforslaget er det sidstnævnte forhold også udvidet til at omfatte kommuner uden for de tre nævnte områder, der har ministeriets tilladelse til at betale disse lønninger. Desuden er der givet

mulighed for, at de frivillige 8. og 9. klasser får tilskud efter friskoleloven, i stedet for at de nu er sidestillet med realklasserne. Dette er en forbedring.

I øvrigt er det et spørgsmål, om ikke dette faste tilskud på 4 000 kr. på en eller anden måde må suppleres op, og her kan jeg henviser til, hvad den højtærede minister har stillet i udsigt, at der skal ydes større tilskud til det offentliges skolebyggeri på grund af de stigende byggeudgifter, altså især på grund af de øgede krav til større og større udstyr, der følger af loven af 1958 og af forslagene i den blå betænkning. De stigende udgifter, bl. a. til renter af prioriteter, rengøring og undervisningsmidler foruden til lærerlønninger, gør, at skolepengene bliver forholdsvis for store, og det kan være medvirkende til, at forældre, der ellers af vægtige grunde ønsker det, ikke kan få råd til at sende deres børn i den private realskole. Den offentlige skole er god, men den særprægede skoleform, som de private realskoler er udtryk for, vil vi i venstre værne om. De giver mulighed for et nok så rigt og varieret skolebillede, og mange af disse skoleledere og skolefolk fra de private realskoler er i stand til at skabe en atmosfære, så muligheden for at yde en særlig indsats er til stede.

Der er adskillige punkter i lovforslaget, som jeg ikke har berørt, men kan vi ikke se på dem i et udvalg? Ud fra grundsynspunktet, at vi vil skabe forhold, så at disse private realskoler kan fortsætte deres inspirerende og gode gerning, vil vi gå ind i udvalgsarbejdet med god vilje til at medvirke til en løsning af problemerne.

Ellen Strange Petersen: Da den nugældende tilskudslov for realskoler uden for Storkøbenhavn af 5. juni 1959 blev vedtaget, kunne vi fra konservativ side ikke stemme for loven, fordi den efter vor mening bød især de små private realskoler for dårlige vilkår. Der blev dengang vedtaget en overgangsordning på 5 år for de mindste landrealskoler. Som mit partis ordfører dengang spurgte jeg, om det var tænkt som en overgang til undergang. Det samme spørgsmål kan jeg nu stille den højtærede undervisningsminister vedrørende den 5-årige overgangsperiode, som